

JAVNI POZIV
ZA DOSTAVLJANJE PRIJAVA ZA UČEŠĆE NA
KONFERENCIJI

120. GODIŠNICA ROĐENJA
AKADEMIKA PROF. DR HAMDIJE ĆEMERLIĆA

9. OKTOBAR 2025.

REKTORAT UNIVERZITETA U SARAJEVU

Univerzitet u Sarajevu – Pravni fakultet, u partnerstvu sa Akademijom nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Rektoratom Univerziteta u Sarajevu, Univerzitetom u Sarajevu – Fakultetom političkih nauka i Univerzitetom u Sarajevu – Fakultetom islamskih nauka, povodom 120. godišnjice rođenja akademika prof. dr Hamdije Ćemerlića,¹ organizuje konferenciju posvećenu njegovom liku i djelu, koje je uprkos vremenskoj distanci od 120 godina od njegovog rođenja i 35 godina od njegove smrti, ostalo neistraženo. Tek je 2024. godine prevedena i objavljena njegova doktorska disertacija („Izborni sistemi u Jugoslaviji“, University press/Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Sarajevo/Mostar, 2024), dok su do 2025. godine održana dva naučna skupa, koja su pokušala rasvijetliti neke slojeve ličnosti akademika Ćemerlića i njegovog javnog rada. Međutim, različiti segmenti njegove društvene, naučne i političke uloge u javnom životu BiH i Jugoslavije, kao i stavovi i razmišljanja izneseni u naučnom radu i njihova aktuelnost, ostali su zapostavljeni.

Konferencija ima za cilj da afirmiše naučnu raspravu o sljedećim temama:

- akademik prof. dr Hamdija Ćemerlić i narodna vlast u doba Narodnooslobodilačke borbe i neposredno poslije okončanja Drugog svjetskog rata (akademik Ćemerlić je objavio 13 radova i uredio dvije knjige posvećene ZAVNOBiH-u, dok je i sam učestvovao u radu ZAVNOBiH-a i AVNOJ-a i bio član Narodne vlade Narodne Republike BiH po okončanju Drugog svjetskog rata).

¹ Akademik Hamdija Ćemerlić rođen je 1905. godine u Janji. Završio je Šerijatsku gimnaziju u Sarajevu 1927. godine, a Pravni fakultet u Beogradu 1931. godine. Doktorirao je na Univerzitetu Sorbonne u Parizu (1936. godine) na temu: „O izbornom sistemu u Jugoslaviji“, te neposredno poslije toga bio je docent i vanredni profesor na Višoj šerijatsko-teološkoj školi u Sarajevu. Tokom Drugog svjetskog rata bio je aktivni učesnik narodnooslobodilačke borbe, te zasjedanja sva tri ZAVNOBiH-a, Drugog zasjedanja AVNOJ-a, i član prve Narodne Vlade Narodne Republike BiH (1945.–1947.). Bio je jedan od inicijatora osnivanja Pravnog fakulteta u Sarajevu, profesor Ustavnog prava (1947.–1974.) i njegov dekan (1952.–1954. i 1960.–1962.). Obnašao je funkciju rektora Univerziteta u Sarajevu (1969.–1973.). Godine 1969. izabran je za dopisnog, a 1975. za redovnog člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Bio je jedan od osnivača Islamskog teološkog fakulteta u Sarajevu 1977. godine i njegov dugogodišnji rektor. Obnašao je i funkciju predsjednik Vrhovnog sabora IZ u SFRJ. Kao saradnik Instituta za društvena istraživanja Fakulteta političkih nauka bio je nosilac projekta „Stav Muslimana BiH prema nacionalnom opredjeljenju“ (1969.–1972.). Bio je član više stručnih udruženja, uključujući Société de législation compare u Parizu. Među priznanjima i odlikovanjima koje je dobio, posebno se ističu Dvadesetsedmojulska nagrada za životno djelo (1971.), Nagrada ZAVNOBiH-a (1975.) i Orden legije časti za nauku i kulturu Ministarstva kulture Republike Francuske (1976.). Umro je u Sarajevu 1990. godine. Njegov naučni opus je uključivao dominantno pitanja ustavnog prava i historije prava, a naročito narodnooslobodilačku borbu, federalizam, izborne pravo, parlamentarno pravo itd.

- *izborno pravo – aktuelnost misli akademika prof. dr Hamdije Ćemerlića* (akademik Ćemerlić se intenzivno bavio izbornim pravom, imajući u vidu činjenicu da je odbranio doktorsku disertaciju iz ove oblasti, te redovno objavljivao radove koji su tangirali specifična pitanja uporednog izbornog prava, kao i ona socijalističke Jugoslavije).
- *aktuelnost misli akademika prof. dr Hamdije Ćemerlića o federalizmu* (akademik Ćemerlić se u svom naučnom radu intenzivno bavio najistaknutijim pitanjima u federaciji kao što su raspodjela nadležnosti, državnost federalnih jedinica, ocjena ustavnosti u federaciji, a koja su aktuelna i u današnjoj BiH).
- *uloga akademika prof. dr Hamdije Ćemerlića u osnivanju i razvoju Pravnog fakulteta u Sarajevu i pravne nauke u BiH* (akademik Ćemerlić je bio ministar pravosuđa u Narodnoj vladi BiH kada je osnovan Pravni fakultet. Bio je profesor Ustavnog prava i Istorije narodne vlasti, dekan i predsjednik Savjeta Pravnog fakulteta, kao i šef Katedre za državno i međunarodno javno pravo. Također, bio je mentor kandidatima na izradi magistarskih i doktorskih radova, uključujući prof. dr Kasima Trnku i prof. dr Omera Ibrahimagića).
- *uloga akademika prof. dr Hamdije Ćemerlića u osnivanju i razvoju Islamskog teološkog fakulteta u Sarajevu i islamskih nauka u BiH* (akademik Ćemerlić je bio rektor Islamskog teološkog fakulteta od osnivanja do juna 1986. godine, kao i profesor na predmetu Društvo-političko uređenje Jugoslavije. Bio je urednik prvog broja Zbornika radova Islamskog teološkog fakulteta).
- *uloga akademika prof. dr Hamdije Ćemerlića u razvoju Univerziteta u Sarajevu i suočavanje sa studentskim zahtjevima 1968. godine* (akademik Ćemerlić je bio rektor Univerziteta i član njegovog Savjeta).
- *uloga akademika prof. dr Hamdije Ćemerlića u razvoju političkih nauka u BiH* (akademik Ćemerlić je bio dugogodišnji predsjednik Udruženja političkih nauka u BiH i član Jugoslavenskog udruženja političkih nauka).
- *uloga akademске zajednice u afirmaciji nacije Muslimana – projekat Instituta za društvena istraživanja „Stav Muslimana BiH prema nacionalnom opredjeljenju“* (akademik prof. dr Hamdija Ćemerlić je bio nosilac projekta

Instituta za društvena istraživanja (1969.–1972.), pod nazivom „Stav Muslimana BiH prema nacionalnom opredjeljenju“).

- Šerijatska gimnazija i Viša šerijatsko-teološka škola u Sarajevu: izgradnja nauke šerijatskog prava i pravne kulture šerijatskih pravnika (akademik Ćemerlić je završio Šerijatsku gimnaziju, dok je na Višoj šerijatsko-teološkoj školi bio docent i vanredni profesor na predmetima: Enciklopedija prava, Administrativno pravo, Ustavno pravo i Državno pravo).
- Jadranska straža, Gajret, Hurijjet – uloga udruženja u javnom života između dva svjetska rata (akademik Ćemerlić je tokom studija bio sekretar Jadranske straže u Beogradu, kao i Gajretov pitomac. U Sarajevu je bio sekretar udruženja Hurijjet. U naučnoj zajednici je zanemareno postojanje udruženja Jadranska straža i njegovo djelovanje u Sarajevu. Jedan od fokusa konferencije je društvena uloga Gajreta između dva svjetska rata na primjeru akademika Ćemerlića).
- akademski radnik kao ustavotvorac (akademik Ćemerlić je bio ustavotvorac u više navrata i u više različitih funkcija – kao član parlamenta ili njegovih radnih tijela – čija uloga u pripremanju ustavnih akata je ostala neistražena. Na primjer, akademik Ćemerlić se zalagao za uvođenje mehanizma sudske kontrole zakona u „socijalističkoj demokratiji u skupštinskom sistemu“, dok su mu drugi autori oponirali tvrdeći kako je to protivno načelu jedinstvu vlasti. U konačnici, ovaj mehanizam je prihvaćen i integriran u ustave donesene 1963. godine).
- razvoj ustavnosti u Islamskoj zajednici u BiH i uloga akademika Hamdije Ćemerlića u izgradnji njenog pravnog sistema (akademik Ćemerlić je učestvovao u donošenju ustava Islamske zajednice i kao pravnik dao svoj doprinos izgradnju pravnog poretku Zajednice, naročito tokom upravljanja Vrhovnim saborom za Jugoslaviju).
- akademik prof. dr Hamdija Ćemerlić i transpozicija francuskog prava u pravni sistem BiH i Jugoslavije (jedna od najmanje istraženih tema jeste utjecaj obrazovanja u Francuskoj i francuske pravne nauke u profesionalnom radu akademika Ćemerlića kao političara i naučnika).

Lista tema nije zatvorena, te je moguće prijaviti sažetak na neku drugu temu, relevantnu za naučni i javni rad akademika Hamdije Ćemerlića.

Organizatori će obezbijediti troškove hotelskog smještaja (dvije noći sa doručkom) i ishrane na dan održavanja konferencije. Konferencija će se održati dana 9. oktobra 2025. godine, u Sarajevu, u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu.

Prijava za učešće u konferenciji, koja se sastoji od kratke biografije (do 500 riječi), sažetka (do 500 riječi) i pet ključnih riječi, se dostavlja putem sljedećeg linka:
https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=cCV2fthCHUiBqX3Q1_Q5jM_JhrDJ8dOnW4jsGjzBl5UNDhHMkJXSDJPUENDVTNPUTZYTFVaMkgwMS4u

Krajnji rok za dostavljanje prijave je 15. maj 2025. godine.

Odabir učesnika i učesnica provest će naučni odbor konferencije do 30. maja 2025. godine, na temelju prijavljenih sažetaka izlaganja.

Autorice i autori, čiji sažeci budu prihvaćeni, imat će mogućnost da dostave svoje radove po okončanju konferencije, radi njihovog objavljivanja u posebnom zborniku radova, u izdanju Univerziteta u Sarajevu – Pravnog fakulteta.

U slučaju pitanja i nedoumica, budite slobodni da se obratite sekretaru Organizacijskog odbora, višem asistentu Harunu Išeriću, mr. iur., putem email adrese: h.iseric@pfsa.unsa.ba.

Predsjednica Organizacijskog odbora

Prof. dr Zinka Grbo, s. r.